

సంబంధ పత్రము

47

13005

౧౦

శ్రీరామానుజాష్టాశ్టావళీసంకల్పము.

సారాంశ త్రకము

ఇది

మొట్టమొదటి కొలతానుబంధము

రచియింపఁబడియె.

[ప్రథమముద్రణము 1900 ప్రకటన]

కాశీరాజ్ విజయము.

1931

వెల 0—1—0

సాంబశతకము

ॐॐॐॐॐॐ

శ్రీ కరుణాకరధీర ది
వాకర శశిసహస్ర నేత్ర హరిసన్నితా
నాకస్థుత సంతతము
ల్లోకస్థుత దివ్యఫాలలోచన సాంబా ॥ 1

ధీవరులకు కవివరులకు
నేవందనమాచరించి నీపైకృతినికా
యేవిరచింపగ బూనియు
భావంబుననిడితి నీదేభారము సాంబా ॥ 2

గణములు ప్రాసలు యతి ల
క్షణములు పదదోషములును సత్కార్యము లా
ఫణితి నెరుంగను నెట్టిదో
ప్రణుతించితిగాని నీదేభారము సాంబా ॥ 3

శ్రీ గౌరీహృదయేశ్వర
వాగీశప్రముఖచక్రవందితచరణా
భోగీశాకర కంకణ
యోగీహృదయావిహారయున్నత సాంబా ॥ 4

ఏమోయి భక్తవరదా
కామితములునివ్వ నీకు గాంక్షయులేదా
నీ మృదుపదములు నమ్మితి
స్వామీ నన్నెట్టులై న సాకుము సాంబా ॥ 5

మత్తేభవరద వినుతా
 చిత్తజనఠీహార సుగుణశీల విలోలా
 మత్తుడనై తిని నీదగు
 బత్తిని నాకొసగుమయ్య బాగుగసాంబా ॥ 6

త్రిభువనముల పోషించెడి
 ప్రభుడవు సర్వేశ్వరుడవు పరమేశ్వర నా
 కభయమొసంగవదేహిర
 విభవమునకుగాదె నిన్ను వేడుటసాంబా ॥ 7

సనుబోధవరార భక్తా
 శినిబ్రోచినబిరుదుగాదు లేరాలేవ
 హనభూషయింక జాగే
 లనురా నినునమ్మినార లాలిశసాంబా ॥ 8

మొక్కగ వరమియుటకున్
 ముక్కంటి నీకుజూడ ముజ్జగములలో
 నొక్కండు గలడెవెదకిన
 నక్కజముగ వేల్పులందు నహహాసాంబా ॥ 9

మృత్యుంజయ యనునామ మ
 నిత్యులువచియించినారు నీవేనిజమా
 మృత్యువును గెల్చినావని
 యత్యద్భుతమయ్యె నీమహాత్యముసాంబా ॥ 10

అత్తరి భగీరథుండను
 నుత్తము డలగంగనెంచి యుర్వీస్థలికిన్
 బుత్తితో చెచ్చెడి గంగను
 నెత్తిన ధరియించితోర నేర్పునసాంబా ॥ 11

ఏమిఘనమయ్య నీకిది
 బాముల మెడదాల్చినావు భగవంతుడవో
 స్వాములకెల్లను సామినె
 భూమిని నినుబొగడవశమె బుధనుతసాంబా ॥ 12

శేషములగాల్చిన బూడిద
 ననిరిశిముగ నేహమందు నలదెదఁజారా
 భివుడా మలయజముండగ
 నవురా నీకిట్టి సౌఖ్యమబ్బెనుసాంబా ॥ 13

దాద్రుడవని యందును
 ధారుణీగలజనులుతారతిమ్యమెరుగకన్
 కోరిన భిక్షాగ్రేసరు
 లేరీతిని నెగడుచుండి యెరుగరుసాంబా ॥ 14

మరితము లెన్నియొనర్చిన
 చిరికాలము మరపులేక జెలగెడిమతితో
 ధరణి నిను గొల్చువారికి
 యరుదా కై వల్యపదవి నబ్బుటసాంబా ॥ 15

ఇమ్ముగ సత్కవిపాలిటి
 సొమ్మపుమరిగాకనీదు సుతుడుగణేశుం
 డమ్మహనీయుడు మాదగు
 సొమ్మేగద నీవుమాకు సులభముసాంబా ॥ 16

రుద్రాక్షలు నీభూతియు
 భద్రముగభరించి నీచుభక్తుడనై నా
 తుద్రముబొపుమటంటిని
 రుద్రాయమునికినిజుంకి గూర్చిగసాంబా ॥ 17

చేసెదనింకను నీనిజ
 దాసులసహవాస మబ్బుదాకను నిత్యా
 భ్యాసముజేసెదనల కై
 లాసము నీక్షించుకొరకు ప్రాప్తముసాంబా ॥ 18

యెన్నగకాలుని దూతల
 దన్నితివరకాలసర్వదా నినుగొల్వ
 మున్నామార్కండేయుని
 పున్నెముబొగడంగవశమె పుడమివిసాంబా ॥ 19

కృత్రిమమెరుగక తొల్లిట
 రాత్రించరుకభయమివ్వ రక్క సుడంత
 పాత్రత దెలియకనీకే
 శత్రుండయె నెరివెంత జరిగెనుసాంబా ॥ 20

శివుడవు భళికానభాకే
 శివుడవు భిరుడవు శ్రీపురై శ్రుడవు మా
 శివుడవు భిక్తులకల్పతి
 శువు వేవేగాదె వెలియగ రూఢిగసాంబా ॥ 21

పురుషుల గుణభిరపగ
 గురువు దేవుడవు నీమదివ్యపదాబుస
 గురువు మీ శిష్యులకే
 శిష్యాకేనల్ల మేమి శిష్యులసాంబా ॥ 22

గుల్లులకావృత్తిగ చే
 గుల్లిపి మహాగుణాల్ల ప్రస్తుతజేయక
 గుల్లున కాపురమేనీ
 గుల్లులకావృత్తిగ చేయింపుటకుటనినాంబా ॥ 23

మున్నెరిజితాదీనిము
 మున్నెరిగనూపించి మున్నెరిగి నెత్తుకొ
 మున్నెరిగి కరములువిరుగగ
 మున్నెరిగి నినుదెలియలేను మహానిల సాంబా ॥ 24

కోపములేనటపీనుల
 కావద్దాధపుడవట దయానీకే
 కోపమునచ్చిన యఖిలము
 మాచొనట నీదుకంటిమంటకుసాంబా ॥ 25

నిత్యము సృత్యముజేయుచు
 నిత్యానందముననుండు నిష్కపటివటా
 సత్యము శాంతియు ధర్మము
 నిత్యము నీనియతియట గిరీశానాంబా ॥ 26

ఒక్కటి శాంతియు మరయుం
 కొక్కటి ధర్మంబు నిజము పుష్పలగుణముల్
 లెక్కగొను నాచిడిలలో
 నిక్కముగానరయవాడు నీవేనాంబా ॥ 27

నరకాంతలగని వలచితి
 సద్ధనముల కానపడితి పాపుడనైతి
 కొరగానివాడనైతి
 పురహరిననుగావు నీకు పుణ్యమునాంబా ॥ 28

నిగమములు నీవునీవే
 నిగమాబులటంచు విబుధసీకము జెలుపన్
 లగుమవటంచును ననుగా
 పగ నీదరిజేరినాడ బాగుగనాంబా ॥ 29

త్రతువులు తతిములు దాసము
 లతులితపుణ్యములు తీర్థయాత్రలునలుపన్
 సతతము నినుభజియించెడి
 మతిమంతుల సాటిగలకై మహిలోనాంబా ॥ 30

మన్ననమర్యాదెరుగక
 పిన్నలపెద్దలను వెలలుబెట్టితి బహుగా
 మన్నింపుమునీబిడ్డడ
 సన్నాపెరవానిరీతి సరయకసాంబా ॥ 31

బురిని నిల్పియునతిము
 శ్రీదగ్గఱియించి నీదునవమొసరింపక
 బద్ధుడవొదట భక్తులక్తి
 పఁను నసియించి నెప్పు వదలకసాంబా ॥ 32

జననీ జనకుడనీవే
 ఘనగురుడవు నన్నబ్రోచుకర్తవునీవే
 యనియెడి యాశలుగొంటిని
 నినునమ్మి మనంబులోన నిజముగసాంబా ॥ 33

నిటలాక్షభక్తరక్షా
 కుటిలజనాశ్శక్తి శిక్షకోవిదుపక్షా
 దిటవుగనీపైక్షా
 ఎటుతిరిముగనిల్పినాడ భక్తితోసాంబా ॥ 34

భక్తులవిముక్తిజేయగ
 శక్తియునీయంచెగలదు సర్వమునీవే
 ముక్తిసంగెద వందురు
 భక్తాగ్రేసరులు పెక్కుభంగులసాంబా ॥ 35

దుర్గాప్రియవల్లభయో
 స్వర్గాధిపవంధ్యనిన్ను సతము భజింపన్
 భర్తవు డెంతటిపుణ్యుడో
 భర్తా నినుగొల్చిగాడె వరలుటసాంబా ॥ 36

ఆగ్రముమాని వినమిక
 నుగ్రుడవని జడియ నొక్క నుక్తియు దొరికెన్
 నుగ్రాయా పంచేంద్రియ
 నిగ్రహులగు వారిచెంత నిలచెదసాంబా ॥ 37

కరిమోమట నీసుతునిది
 కరిచర్మమునీవు పయినిగప్పెదవట నీ
 విరతిము నెక్కెడి చెదట
 పరిహాసముగాచె యిట్టి పనులిలసాంబా ॥ 38

తిట్టినదిట్టవు పదపడి
 కొట్టెదనన కొట్టరావు కోరినకోర్కుల్
 నెట్టవుయిడనని భక్తుల
 పట్టున నెపుడుందువహహ బాగుగసాంబా ॥ 39

అక్కట ప్రమదగనాంబుల
 జిక్కియు మరి దాసజనుల సేమములెన్నన్
 మక్కువమరచితివాయిటు
 గ్రక్కున రాగదెవెనన్న గావగసాంబా ॥ 40

శాశ్వతమగు ఈశ్వరుడవు
 విశ్వము నృప్తించినావు వేయేలనభో
 గీశ్వర భూషణనామై
 విశ్వాసము నుంచుమయ్య విశువకసాంబా ॥ 41

జంగమలింగయనంగవి
 భంగకరుణాశిరంగ భవహరింగా
 శృంగారగాత్రయాకస
 గంగజటాఝూట కాలకంఠిసాంబా ॥ 42

మాణితి నీడుగుభక్తుల
 మిరితి గురునాజ్ఞబుధుల మిగిలితినేను
 చ్ఛాపిములెన్నో దెలియక
 యేగీతిని నన్నుబోవ నెంతువాసాంబా ॥ 43

కుశలముగనాస్పదీసముల
 సశమాపట్టంగనరుల వలదప్పినచో
 పశుపతి బ్రోవుమటందురు
 దశదొలగిననాడు నీ నెదాతవుసాంబా ॥ 44

స్వామి యాపదబావుము
 యేమెరుగమటంచు మ్రొక్కులిడి యాపిదపక
 నీమహిమమెన్నుభక్తుల
 మోమరసియు నవ్వచుండు పుడమినిసాంబా ॥ 45

నేరిచినేరకయును మది
 పారాయణజేతునీదు పతనముశంభో
 మారాడవలదు రమ్మిక
 గోరాధ్వాహన ఘనంబుగోరితిసాంబా ॥ 46

ఆసకు నిల్కడగలదా
 నీసేనకు మితముగలద నిరతముగొల్వక
 దాసులకు ఘనతిగలదా
 కాసులపై నీకుప్రేమగలదాసాంబా ॥ 47

ఉన్నది తినుటకునన్నము
 వున్నవి ధరియింపవస్త్రములు దలపంగా
 నన్నియునీదగుభక్తికి
 సున్నగదా లేదుఫలము సుంతయుసాంబా ॥ 48

ఒడలెరుగక నీదాసుల
 గడుదూషణజేయుఖలుడు కాలునిపురిలో
 నడిగల రంపపుకోతెల
 బడుటది నిక్కంబుగాదె భవహరసాంబా ॥ 49

పెట్టుమని యడుగుబీదల
 దొట్టెడి కొట్టెడిఖలుండు దినకరుసుతుచే
 నెట్టింపకాగు నూనెల
 తొట్టియలందునను బడగద్రోతురుసాంబా ॥ 50

దేవుడు యీశుడుగాడని
 కేవలముగ బల్కువాడు కింకర గవల్
 లేవగనీ యక బొడుతురు
 కైవల్యము బండిసున్నగాగను సాంబా॥ 51

ఆడుచు బొడుచు నీగుతి
 వేడుకలను జేయుచున్ నవీనముగాగన్
 గొడుసది పాడుచుండిన
 నాడే నినుజేరుతుదకు బాగుగఘాంబా 52

కొవ్వన నిను నుతియుంపక
 కొవ్వగ చాసులకు బాధలొనరించుచున్నట్
 నెవ్విధి మోక్షముగొని వా
 రన్వల దరియించుటెటులొ సరయగ సాంబా॥ 53

వరముల నిచ్చెదనొరా
 యరమర లేకుండ నెట్టి యధమునకై నన్
 పోపరి నినుభజించితి
 పురహరనను గావవేల పుత్రుని సాంబా॥ 54

పొండవమధ్యముతోడను
 భండన మొనరించి వాని బాహుబలంబున్
 కొండంతగగని పానికి
 పండుగ నొసగితివి పాశుపతమును సాంబా॥ 55

దాగితివా ననుబ్రోవగ

యోగులహృదయంబునందు నున్నతశక్తిన్

నాగోలకు జంకితివా

త్యాగివి మరి గావలేద దర్పముసాంబా || 56

సతతము నీదగు నామము

సుతియించెడి మతియులేదు జూడగనాకే

గతులునొనర్తువా నాదగు

బ్రతుకెట్టులొ దెలియ పతితపావనసాంబా || 57

నినుగాంచలేనికన్నలు

నిను నొకతూరియు భజింపనేరని జిహ్వా

నిను విననట్టియు నీనులు

ఘనముగవినియుండి యేమిఘనముర సాంబా || 58

పురహర సర్వేశ పరా

త్పరయని నినుదలపనట్టిపాపులు ధరణి

ఖరకరు సత్పుత్రునిచే

కరపాదంబులు చఢింపగలదురు సాంబా || 59

ఒకసారి నీదునామము

ప్రకటితముగదలచువాడు భక్తుడుయనుచు

ద్రుక నెల్లవేళలందున

మొకమోటములేక గొలువబూనితి సాంబా || 50

భిక్షూః దేహీయని నే

మోక్షముకు నీదుపాదములు శిరమందున్

దీక్షతోనిల్పి భజించితి

రక్షింపుమునన్ను భక్తరక్షకసాంబా ॥ 61

అండర కవులకు నీదుసు

తండును మరియునీదుసతియు నున్నతగోరీ

కొండరభక్తులయెడనీ

పుండ్రదపుర నెనుకముందు నోర్చియుసాంబా ॥ 62

తినయులొనర్చెడు తప్పలు

జనకులు మన్ని తురవని సర్వేశ్వర నీ

తినయుడ ననుబ్రోవర పా

ననచరితా సుగుణభక్తవత్సలసాంబా ॥ 63

ఎంతి దురాదృష్టుండనొ

సుంతియు బొడగానరావు చూడ్పులకెదుటన్

పంతిమనాతో భక్తుల

స్వాంతిమునందుందునంద్ర సగుణులుసాంబా ॥ 64

కులమేటికి స్తలమేటికి

బలమేటికి దలపనీదుభక్తియెనర్పన్

కొలదిదినంబులలోపల

దిలకించుర నీదుదివ్యతేజముసాంబా ॥ 65

పెక్కండ్రబోయిచువానికి
 లెక్కనేనొక్కరుండ లీప్సలొసంగ
 గొక్కునబ్రావరయేనిం
 కెక్కడికేగెదను దారియేదిరసాంబా ॥ 66

ఘోరసంసారమనియెడి
 పారావారమున మునిగిపాపుడనైతి
 రారమ్మతేల్చినీదే
 భారము రాయించ భక్తవత్సలసాంబా ॥ 67

ఫాలాక్షాసీపదములు
 చాలగభయించునట్టి సద్భక్తులయా
 పాలనలో ననుగొనుమిక
 మేలునుమగలుగునీకు మిక్కిలిసాంబా ॥ 68

ఓయిమిన్వాకదాల్చా
 నాయిడుములు బారదోలి నన్నేలుము య
 న్యాయంబేమియొనర్చితి
 సీయెడ యియెడనుదెల్పు నిజముగసాంబా ॥ 69

లాకేశ్వమివ్వబూసకు
 దాకునుకొమ్మివ్వలోన దలపకుమయ్యా
 నీకగు బిరుదుకుభిన్నము
 రాకుండునె యింక భక్తరక్షకసాంబా ॥ 70

ఎట్టికడురోగములకును
 దిట్టపుయాషఢము నీదుదివ్యపదంబుల్
 బట్టితివిడువక ననుయిక
 నట్టేటనుముంచకయ్య నగపురసాంబా ॥ 71

కడుకష్టములుబెట్టక
 చెడుగుణములజేరనీక చిత్తముమరిసీ
 దడుగుల నిలువగజేయుము
 తడయక నీదాసులకును దాసుడిసాంబా ॥ 72

లోకులసిగులకునేడ్వక
 లోకులహింసింపమనసులోదలపక ను
 శ్లోకుని ననుజేయుము ము
 ల్లోకేశ్వర శైలజాతీలోలాసాంబా ॥ 73

నాపిల్లలు నాపెడ్లము
 నాపాడియు నాదుపంట నామిల్లచుక
 వాపోవుచుందు మర్దులు
 నీపైయింకెట్లు భక్తినేర్తురుసాంబా ॥ 74

తనసంతతి తనభాగ్యము
 తనసౌఖ్యము తనదుతీవి తనభోగంబుల్
 తనమురిపెమె సరిపోయెను
 నినునెప్పుడు గొల్చువాడు నియతిగసాంబా ॥ 75

ధనమున్ననాడె ధన్యుడ
 నని బొంగుచునుండువాడు నవశీసలిలో^ఫ
 ధనమున నిన్న నెరుంగడు
 ధనవంతుని నెటులబ్రోవదలతువా సాంబా ॥ 76

కూళులయి మిగుల శత్రువ
 రాలవనిని బ్రతుకనేమి లాభముగననే
 నాలురురోజులు బ్రతికిన
 చాలదె నినుగొల్పునట్టి సగుణుడుసాంబా ॥ 77

దలపగ మూటినమీసము
 మొలచినమాత్రమునవాడు పూరుషుడగునా
 కొలిచెడి యధులకిప్పని
 ఖలునకు మీసంబదేల కాల్చినసాంబా ॥ 78

పతిమాట విననిపడతియు
 ష్టితిలో గురువులనుదూరుశిష్యులు నాన్ని
 స్తుతిచేమెలగెడు మనుజుం
 డతులిత పాపమలకెల్ల నహ లెసాంబా ॥ 79

కుసుచుటకు లేనివానికి
 కొడుకులు బహుమందిజూడ కోటిసునకుకా
 నిడవాక్క పుత్రునైనను
 కడుచిత్రము నీదుమహిమ గాంచగ సాంబా ॥ 80

సుందరియైనను దన సతి

యందు కటాక్షంబుగలుగదాయె పరస్త్రి

యందున మనంబునిల్పుదు

రిందుధరా వారినెటుల నేలెదోసాంబా ॥

81

పనిబడి సంసారాబిని

మునిగియు దేలుచును పొంగిపొరలుచు సరకం

బున బడజూతురు నియతిగ

నినుగొల్వగ జాలరొక్కొనియుసముసాంబా ॥

82

ఎన్నిశతకోట్ల విస్తం

బున్నను మరివిఱివీగు చున్ననుగానీ

సున్నగదా నీభక్తికి

మిన్నగలదె యెచ్చియేని మేదినిసాంబా ॥

83

ఉదయమునలేచి నీదగు

పదముల భజియింప నెట్టి పాతకుడైనా

ముదమొప్ప నిన్ను జేరుట

తుదకరుదా కల్పమంబు చొలగియుసాంబా ॥

84

చారెడునేత్రము మీసము

బారెడురూపంబు బాహుబలుడైయున్నా

ధారుణి నినుభజియింపని

వారికి కైవల్యమెట్లు వచ్చుర సాంబా ॥

85

ఎంతటి మొనగాడై నను
కాంతకు దాసుండెనుమ్మ కవివగుడై నన్
స్వాంతమున దలచిచూడగ
యంతయు నీమహిమగాదె యవనినిసాంబా ॥ 86

ఎప్పటికై నను చావక
తప్పదుమానవుడు నీపదంబుల స్మరణం
బెప్పుడు గొలిచెడివాడిల
గొప్పఘనుండన బరంగు గొంకకసాంబా ॥ 87

యెంతటి తపసుండై నను
యెంతటి సుజ్ఞానియైన నిలతైడై నన్
కాంతు బసకుండుగానీ
శాంతములేసట్టివాడు చవటరిసాంబా ॥ 88

అవివేకికి బుధవాక్యము
చెవికెక్కున వేశ్యతనదుచేడియాయగునా
కవివాక్కు రిత్తయగు నా
శిష్యశిష్యులువానిఫలము చెడునాసాంబా ॥ 89

పండితునకు పామరునకు
నుండును భేదంబుచాల నన్వీసలిలో
దండియగు నీదుభక్తుల
కుండెనె భేదంబు తరిచివొరిచిన సాంబా ॥ 90

అనిలో బారినవాడిల

ననిలేదనువాడు బెక్కుయాశయు గలవా

డును నోర్వలేసివాడును

నినుగొల్వనివాడుధరణి నీచుడుసాంబా ॥

91

సుత్రామ వినుతగారి క

శత్రాదుష్టాళి జైత్రలక్ష్మీధవు స

న్మిత్రా కోమలగాత్ర ప

విత్రా సుచరిత్ర వేదవేద్యాసాంబా ॥

92

దండిగనిన్నభజింప మృ

గండునిపుత్రాకుడగాను కన్నకుమారుణ

ఖండించి విందుసేయ ఘ

నుండగు సిరియాళుబోలనోపనుసాంబా ॥

93

లోభికి విత్తముగల్గిన

లాభముసుంతైనగలదె లావణ్యలక్ష్మణ

వైభవములెన్నిగల్గిన

నీభక్తుని కెనయగలరె నిజముగసాంబా ॥

94

ప్రమథగణేశ్వర యింద్ర

ప్రముఖామరవినుతపాద వనజమహేశా

హిమకర శేకర శ్రీకర

సుమశరసంహరణ కరుణజూడుముసాంబా ॥

95

వ్రాసితి విఘ్నముగాకను

వ్రాసితి నీపైని కందపద్య శతకము

జేసితి నై కొను బంగరు

పూసలు మాలికగ మెడనుబూనియు సాంబా ॥ 96

అకటా నరులకు కవితా

మకతల్లిని కృతియొనర్చి మాడలుగొన నొ

ల్లక నీకె కృతియొనర్చితి

ప్రకటితముగ నేను నిత్యభక్తితో సాంబా ॥ 97

కలి నైదువేల ముప్పది

కిలలో శుక్లామందు నీశతకంబు

పాలుపొందగా లిఖించితి

సలలితముగ గొనియు నొసగు సౌఖ్యముసాంబా ॥ 98

ధర నార్నూలసగోతుడ

చిరముట్లరి వగళెజుండ శ్రీమహాలక్ష్మి

ఎరతెనయుడ కోటయకవి

వరుడన బరగితని నీదుభక్తిని సాంబా ॥ 99

అనయము నీసాంబశతక

మును జదువుచు వినచు వ్రాయబూను సరునికీ

ధనకసక ఎస్తువాహన

మును తెనయుల నిస్తువహహ ముదమునసాంబా ॥ 100

